

מתווה לטיול חד יומי בתקופת הקורונה

הנחיות משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה

בניסן תשפ"א 15 מרץ 2021

מתווה לטיול חד יומי בתקופת הקורונה לחינוך הבלתי פורמלי

משרדי ההשכלה הגבוהה והבריאות רואים חשיבות גדולה בקיום פעילות חוץ בתקופה שלאחר הסגר. הפעילות נחוצה לבריאות הנפשית, לחיבור החברתי ולהשרשת ערכים של אהבת העם והארץ.

לאחר תקופה ארוכה בה לא התקיימו כלל טיולים, יש חשיבות רבה להיערכות ולהכנה מלאה לטיולים וזאת, בהתאם להוראות הקבועות בתקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (הגבלת פעילות של מוסדות המקיימים פעילות חינוך), תש"ף-2020 (להלן – תקנות חינוך). ההיערכות צריכה להתבצע תוך ביצוע ריענון של כלל בעלי התפקידים ושל הנחיות חוזרי המנכ"ל לטיולים הן בהיבטים הפדגוגיים/הארגוניים והן בהיבטים הבטיחותיים/הבטחוניים. ההתמודדות עם מגפת הקורונה מזמנת לנו אתגרים בקיום פעילות חוץ, סיורים וטיולים וזאת במציאות משתנה, לכן נדרשת תשומת לב מיוחדת תוך מתן מענה לשלושת כללי הבטיחות החשובים בתקופה זו:

א. היגיינה אישית ;

ב. ריחוק והימנעות ממגע פיזי ;

ג. חבישת מסכה.

המתווה מיועד עבור הגופים הנתמכים על ידי משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה בתחום החינוך הבלתי פורמלי אשר להם סמל מוסד מאושר על ידי חדר המצב : יחידות הנוער ברשויות המקומיות, תנועות וארגוני הנוער, החברה למתנסים, מתנדבי שנת השירות ועוד.

*מתווה הטיולים נכתב לצורך הנוחות בלבד בלשון זכר, יחד עם זאת הוא מתייחס לכלל המטיילים והמטיילות.

מטרת המסמך

1. ההנחיות במסמך זה מיועדות לתת מענה ליציאה לטיולים לימי תקופת נגיף הקורונה, על מנת לקיים פעילות חינוכית ערכית פיסית גם תחת תנאים מגבילים ;
2. הפעילות כפופה למגבלות והנחיות משרד הבריאות, לתקנות חינוך ולהנחיות כפי שיפורסמו מעת לעת. שמירת התנהלות נכונה תוך הקפדה על אורחות חיים המותאמים לתקופה תאפשר את קיום הפעילות תוך דגש על שמירת בריאותם של המשתתפים ואנשי הצוות ;

הגדרות

1. גוף/מוסד חב"פ - כלל הגופים הנתמכים על ידי משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה בתחום החינוך הבלתי פורמלי עד כיתה יב' ובכלל זה מחלקות הנוער ברשויות המקומיות ;
2. סניף - כל מבנה/מרכז פעילות המיועד לפעילות בלתי פורמלית של גופים או מוסדות חב"פ השונים ;
3. מדריכים - צוותי ההדרכה השונים המובילים פעילות בלתי פורמלית במוסד, גוף או סניף חב"פ ;
4. "חניכים" או "משתתפים" - הנוטלים חלק בפעילות הבלתי פורמלית.

כללי

1. במסגרת תיקון מס' 28 לתקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (הגבלת פעילות של מוסדות המקיימים פעילות חינוך), תש"ף-2020, **החל מיום 16.3.2021**, ניתנת האפשרות לקיים טיולים חד יומיים בהתאם להנחיות שיפורטו במסמך זה.

2. על הטיול יחולו חוזרי המנכל הבאים:

א. "חוזר מנכ"ל טיולים" – הוראת קבע מס' 0208 "טיולים ופעילויות-בית-ספריות במערכת החינוך – [היבטים פדגוגיים, ארגוניים, בטיחותיים וביטחוניים](#)". (קישור)

ב. "חוזר מנכ"ל טיולים" – הוראת קבע מס' 0218 "טיולים ופעילויות-בית-ספריות במערכת החינוך – [הבטחת הבטיחות בפעילויות המתקיימות מחוץ למוסד החינוכי: סיורים, פעילויות שדה ושטח ופעילויות מים](#)". (קישור)

ג. בפעילות חוץ בית ספרית/טיול המחייבים תיאום בטחוני, יש לפנות לקבלת אישור הבטחוני הניתן ע"י הלשכה לתיאום טיולים.

קווים מנחים לביצוע הטיול

1. ככלל, הטיול יתנהל בקבוצות הקבועות עם אנשי צוות קבועים בהתאם למספרים המותרים לפעילות חוץ כפי שמתעדכן בתקנות החינוך מעת לעת. אין להחליף קבוצות או אנשי צוות;

2. **אנשי צוות**: אנשי הצוות יהיו המדריכים הקבועים לקבוצות כפי שהותרו לפעילות בלתי פורמלית;

3. **מלווים חיצוניים**: מדריך טיולים ע"פ תו תקן משרד החינוך, מאבטח ע"פ הוראות הביטחון, מלווה רפואי, ישמרו, ככל האפשר, על מרחק של חמישה מטרים לפחות מכל שאר המשתתפים בפעילות. **המלווים יהיו קבועים ולא יתחלפו ביניהם.**

4. **טיול חד יומי יתבצע בשטח הפתוח בלבד**, וככל הניתן ללא הגעה לאתרים המתאפיינים בריבוי מבקרים או צפיפות;

5. הסעות תתבצעה ע"פ נוהל הסעות תלמידים כמפורט בהמשך;

6. "מרחק בין הקבוצות" – המרחק המינימאלי שיש לשמור בין קבוצה לקבוצה במהלך הטיול **50 מטרים לפחות**;

7. "אזורים מוגבלים" – במקומות אשר יוכרזו כ"אזור מוגבל" או כאזור בו הוגבלה פעילות מוסדות חינוך, לא יוכלו להתקיים טיולים ופעילויות חוץ ולא יוכלו לצאת ממנו טיולים ופעילויות חוץ.

דגשים בהנחיות הבריאות

- א. יש לתדרך ולהנחות את משתתפי הטיול, החניכים וצוות המדריכים, בכללי הבריאות ולפקח על כך שהם מיושמים מהמועד שבו מתכנסים ונערכים ליציאה לטיול עובר במהלך הטיול ועד לסיומו;
- ב. יש למלא הצהרת בריאות בעניין קורונה – יש להקפיד על קבלת הצהרה חתומה או מקוונת כמפורט בנספח;
- ג. במידה ואחד התנאים או יותר מהתנאים בהצהרת הבריאות אינם מתקיימים, לא יורשה החניך/מדריך להצטרף לטיול.

הערכות טרום יציאה לטיול

1. שיתוף ועדכון ההורים – רכז הסניף יעדכן וישתף את ההורים בתכנית והנחיות הבריאות לטיול;
2. תדרוך החניכים בתכנית הטיול ייעשה תוך דגש על הנחיות הבריאות. ההסברה תוגש באופן מותאם לחניכים עם צרכים מיוחדים;
3. ההיערכות לטיול תהיה ע"פ הקווים המנחים שלעיל והכללים הנוגעים לבריאות, כפי שיפורט בהמשך;
4. אחראי הטיול או מי מטעמו יכין רשימות הכוללות את כלל המשתתפים בטיול שיפעלו בהתאם לקבוצות הקבועות בהם פעילים החניכים בסניף; אין לערבב את החניכים בין הקבוצות במהלך הטיול; אין לאפשר מעבר תלמידים/מדריכים/מלווים חיצוניים בין קבוצות הקבועות;
5. כל חניך יגיע לפעילות כשהוא מצויד במסכה, בציוד היגיינה אישי (נייר טואלט, מגבונים, מסכות, ואלכוג'ל וכד'), בקבוקי מים אישיים וכלי אוכל אישיים. זאת, לכל משך הפעילות;
6. אחראי הטיול ידאג לציוד היגיינה עבור כל הקבוצה : סבון נוזלי לשירותים, מגבונים לחים ואלכוג'ל וכן ידאג למלאי נוסף למקרה הצורך.

הסעות בטיול

1. ככלל הסעות התלמידים והחניכים בטיול יתקיימו על פי נוהל הסעות משרד החינוך בתקופת הקורונה המאושר (קישור)
2. בכל הסעה יהיה מלווה בוגר אשר תפקידו להקפיד על מילוי הנחיות הבריאות כפי שמתפרסמות מעת לעת;
3. בכל הסעה יסעו קבוצות קבועות ללא החלפה ביניהם
4. יש לשמור על הפרדה של ספסל ריק בין קבוצה לקבוצה .
5. הנוסעים ישבו בצמידים קבועים, במקומות קבועים, זה ליד זה, ככל האפשר;
6. יש להקפיד על הצהרת בריאות לפני העלייה לרכב;
7. כלל הנוסעים מכיתה א' ומעלה יעטו מסיכה למעט הפטורים עפ"י הנחיות משרד הבריאות;

8. אין לשבת בשורת המושבים שמאחורי הנהג או לצדו של הנהג ;
9. יש להשגיח על עליית וירידת החניכים מהדלת האחורית ; הקבוצה בחלק האחורי תעלה ותרד בדלת האחורית ;
10. הנוסעים יחטאו ידיים עם כניסתם לרכב ההסעה ;
11. ברכב שבו ניתן לפתוח חלונות, הנסיעה תהיה בחלונות פתוחים ככל האפשר ;
12. בכל אוטובוס יהיו הפרטים הבאים : מדחום, אלקו גיל בכמות כוללת של 1 ליטר לפחות לחיטוי ידיים, 10 מסכות חד פעמיות רזרביות ;
13. אין לאפשר אכילה או שירה באוטובוס בכל פרק הזמן בו נמצאים בו החניכים ;
14. בכל יציאת הסעות לטיול לאותו המקום יש לבצע דירוג בין רכבי ההסעה על מנת למנוע התגודדות באתרי הטיול ;
15. במידה ונדרשת הסעה מונגשת, יש להיערך כנדרש ולתאם את רכב ההסעה בהתאם לצרכים.

דגשים לשטח הפתוח

1. הפעילות המתקיימת בשטחים פתוחים תתקיים תוך שמירה על כללי הבטיחות הנדרשים במרחב הפתוח ;
2. יש להקפיד על שמירת 50 מטר בין קבוצה לקבוצה, מרחק של 2 מטר בין כל משתתף בתוך הקבוצה, במהלך כל הפעילות, ולוודא שמירת ההנחיות והתקנות המחייבות. מדריך הטיולים, המאבטח והמלווה רפואי ישמרו, ככל הניתן, על מרחק של לפחות חמישה מטרים מכל שאר המשתתפים בפעילות ויעטו מסיכה בכל עת ;
3. שתיה ואכילה : אין להעביר בקבוקי שתיה ומזון בין החניכים והמדריכים המשתתפים בטיול ;
4. במידה ושתי קבוצות או יותר נפגשות באתר /מהלך המסלול, באחריות אחראי הטיול לוודא עצירת הקבוצה ושמירה על **מרחק בין הקבוצות**.

עטיית מסיכה

1. עטיית מסיכה הינה חובה החל מכיתה א' ומעלה בכל זמן הפעילות בטיול למעט אלו הפטורים ממסיכה כמפורט בהוראות משרד הבריאות.
2. במקרים של פעילות/מסלולי הליכה עם מאמץ גופני, וע"פ **קביעת אחראי הטיול**, ניתן להסיר את המסכה **לזמן קצר**.

היגיינה

1. **שטיפת ידיים והיגיינה אישית** - שטיפת ידיים תהיה לעיתים קרובות ככל שניתן, לפני ואחרי הארוחה, אחרי השימוש בשירותים, ולפני הפעילות;
2. שירותים הם מוקד להתגודדות ולכן יש לקבוע כללים ברורים ולהנחות את התלמידים והצוות להקפיד על שמירת מרחק גם באזור השירותים;
3. **לכל קבוצה יחולקו שקיות לאיסוף אשפה לאחר הארוחה ולצורך ניקיון החניון בתום הפעילות.**

ארוחה

1. החניכים והמדריכים יגיעו לטיול עם אוכל ושתייה באריזה אישית מהבית;
2. אחראי הטיול, ומדריך הקבוצה ידאגו לתכנן מבעוד מועד שהמשתתפים יאכלו את ארוחותיהם בשטח פתוח תוך שמירת מרחק והפרדה בין כל המשתתפים.

סיום הטיול

1. שחרור החניכים יבוצע באופן הדרגתי על מנת למנוע התגודדות;
2. יש לשמור על כללי הריחוק וההיגיינה גם בשלב השחרור וסיום הטיול.

אנו מאחלים לכם הצלחה רבה ובריאות שלמה לכם לצוותים, לחניכים ולמדריכים

טיול נעים

חגי גרוס

מנהל מינהל חברה ונוער

נספח א - הצהרת בריאות לתלמיד

הצהרת בריאות – הורה/אחראי על הקטין*

שם חניכה: _____

מס' זהות: _____

אני מצהיר כלהלן:

1. מדדתי חום לילדי/ילדתי בסמוך ליציאתו למוסד החינוכי ונמצא כי חום גופו/ה מתחת ל-38 מעלות צלזיוס.
2. ילדי/ילדתי לא משתעל/ת ואין לו/לה קשיים בנשימה, למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסטמה או אלרגיה. לעניין זה נזלת בלבד לא תיחשב תסמין.
3. למיטב ידיעתי אין לילדי שינוי בחוש הטעם או בחוש הריח.
4. למיטב ידיעתי ילדי/ילדתי לא היה/הייתה במגע הדוק עם חולה קורונה בשבועיים האחרונים.
5. למיטב ידיעתי לילדי/ילדתי לא היה חום גוף מעל 38 מעלות צלזיוס ב-48 השעות האחרונות.
6. ילדי/ילדתי לא היה/הייתה ב-14 הימים האחרונים במדינה שהחוזרים ממנה מחויבים בבידוד.

שם ההורה: _____

מס' זהות: _____

תאריך: _____

חתימה: _____

*בכפוף תקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה)
(הגבלת פעילות של מוסדות ללימוד חובה), תש"ף-2020

נספח ב - הצהרת בריאות למדריך/בגיר מעל 16

קישור להצהרת בריאות בשפה : בערבית.

הצהרת בריאות בגיר /מדריךמעל גיל 16*

שם המצהיר/ה: _____

מס' זהות: _____

אני מצהיר כלהלן:

1. מדדתי חום בסמוך ליציאתי למוסד החינוכי ונמצא כי חום גופי מתחת ל-38 מעלות צלזיוס.
2. איני משתעל/ת ואין לי קשיים בנשימה, למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסטמה או אלרגיה. לעניין זה נזלת בלבד לא תיחשב תסמין.
3. אין לי שינוי בחוש הטעם או בחוש הריח.
4. למיטב ידיעתי לא הייתי במגע הדוק עם חולה קורונה בשבועיים האחרונים.
5. למיטב ידיעתי חום גופי לא עלה על 38 מעלות צלזיוס ב-48 השעות האחרונות.
6. לא הייתי ב-14 הימים האחרונים במדינה שהחוזרים ממנה מחויבים בבידוד.

תאריך: _____

חתימה: _____

*בכפוף תקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה)
(הגבלת פעילות של מוסדות ללימוד חובה), תש"ף-2020